

DATA OM DØDE PATTEGRISE I STAKKEVIS

Projektet er en del af Organic RDD programmet, som koordineres af ICROFS. Det har fået tilskud fra GUDP under Fødevareministeriet.

Ekspert er i gang med at samle data fra 6000 faringer og 4000 obduktioner af døde pattegrise. Det gælder om at klarlægge hvornår i diegivningsperioden pattegrisene dør, og hvad de dør af. Der er tale om den hidtil største datamængde i Danmark om emnet.

Af landskonsulent Tove Serup, SEGES og Ph.d.-stipendiat Lena Rangstrup-Christensen, Aarhus Universitet

VIPiglets – mere robuste og tungere økologiske pattegrise - er et stort forskningsprojekt, som er godt i gang. Fra juni 2014 til maj 2015 pågår et omfattende arbejde med at indsamle data om økologiske pattegrise. Formålet er at klarlægge hvornår i diegivningsperioden pattegrisene dør, og hvad de hyppigste dødsårsager er.

Ni økologiske svineproducenter er med i projekt "VIPiglet", der fokuserer på, hvordan det sikres, at flere pattegrise overlever. Dataindsamlingen består af en del registreringsarbejde, hvor medarbejderne i faremarken registrerer de levende pattegrise på følgende tidspunkter:

Umiddelbart efter faring

Ved kastration (3 – 5 dage efter fødsel)

Ved vaccination (14 – 21 dage efter fødsel)

Ved fravæning

Indsamling og mærkning af døde pattegrise, som fryses ned

Derudover registreres søernes læg nr., huld, sundhed og antal funktionsdygtige patter hos gylte og ved indsættelse i faremarken.

Fælles retningslinjer

De 9 besætninger har aftalt fælles retningslinjer for, hvordan registreringerne sker. Det er en stor styrke, men alligevel er der udfordringer. Dårligt vejr med regn og blæst kan til tider besværliggøre registreringsarbejdet, og kommer der nye medarbejdere i faremarken, tager det også ekstra tid at introducere dem til projektarbejdet. Desuden kan det være en udfordring at holde styr på registreringerne, når grisene flyttes mellem søerne.

Obduktion af grise

Fire gange i løbet af det år, hvor registreringerne forløber, indsamles ligeledes døde pattegrise til obduktion. Når en besætning har samlet og nedfrosset 100–125 stk. pattegrise, tøs de op og dyrlæge og ph.d. studerende Lena Rangstrup-Christensen, Aarhus Universitet (AU), forestår en grundig obduktion af hver enkelt gris. Obduktionerne foregår på bedriften, hvor medarbejderne ofte kigger forbi til en snak om projektet og stiller spørgsmål til resultaterne af obduktionerne. Ph.d. studerende Sarah-Lina Aagaard Schild, AU er også med og sikrer, at alle oplysninger om de obducerede grisene noteres, således at dødsårsagen kan bedømmes korrekt. Der samles data fra 6.000 faringer og ca. 4.000 obduktioner af døde pattegrise. Hermed genereres den hidtil største datamængde i Danmark om emnet.

Midt i marts havde forskerne i projektet inviteret til en to-dages workshop. Den første dag deltog forsker-kollegaer fra udlandet, som arbejder med relaterede projekter, til diskussion af arbejdet. Der var deltagere fra Frankrig, England, Skotland, Sverige og Norge. Dag to stødte landmændene til og var med til at evaluere det første års arbejde.

Projektet er støttet af Det økologiske Forsknings-, Udviklings- og Demonstrations program

(ORDD-2) Partnerne er: Aarhus Universitet, Udviklingscentret for Husdyr på Friland, Norsvin, SEGES og landmænd.

Faktaboks

VIPiglet projektet vil være med til at bane vej for en reduktion i pattegrisedødelighed fra 33 pct. til 20 pct. Af totalfødte grise, øge fravænningsvægten med et kg per gris og give en ekstra fravænnet gris pr. kuld. I projektet gennemføres en stor og systematisk kortlægning af risikofaktorer i danske økologiske sobesætninger. Der kortlægges behov og mulige veje for at introducere et nyt avlsmål for søer målrettet økologien. Projektet løber fra 01.01.2014 til 31.12.2017.

Billedtekst:

Obduktionsarbejdet er i fuld gang (klik på billedet for stor udgave). Foto: Aarhus Universitet